

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1664/2559

นางอัมมวาทย์พร พรหมภิญโญโจทก์ บริษัทดอยอินทนนท์ จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 170, ป.วิ.อ. มาตรา 193 ทวิ, ป.วิ.อ. มาตรา 185, ป.อ. มาตรา 352, ป.อ. มาตรา 83, ป.วิ.อ. มาตรา 192, ป.พ.พ. มาตรา 1132, ป.วิ.อ. มาตรา 195

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งหกขอให้ลงโทษในความผิดฐานยักยอก ชั้นใต้สวนมูลฟ้องศาลชั้นต้นให้ประทับฟ้องเฉพาะจำเลยที่ 3 ในความผิดฐานฉ้อโกง และยกฟ้องจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ถึงที่ 6 โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกอุทธรณ์ของโจทก์และยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ประทับฟ้องจำเลยที่ 3 สำหรับอุทธรณ์ของโจทก์ที่โต้แย้งว่าการกระทำของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ถึงที่ 6 เป็นการหลอกลวงโจทก์อันเป็นความผิดฐานฉ้อโกงนั้น เป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงเพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยข้อกฎหมายว่าการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดฐานฉ้อโกง เมื่อข้อหายกยอกตามฟ้องและข้อหาฉ้อโกงที่โจทก์อุทธรณ์ทั้งสองข้อหาเมื่อตราโทษอย่างสูงจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลชั้นต้นใต้สวนมูลฟ้องแล้ววินิจฉัยว่าคดีโจทก์ไม่มีมูลพิพากษายกฟ้อง จึงต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของ ป.วิ.อ. มาตรา 170 วรรคหนึ่ง, 193 วรรคหนึ่ง และมาตรา 193 ทวิ ซึ่งนำมาปรับใช้กับคดีในชั้นใต้สวนมูลฟ้องได้เช่นเดียวกับในชั้นพิจารณา คดีโจทก์ในส่วนของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ถึงที่ 6 จึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา 193 ทวิ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ยกอุทธรณ์ของโจทก์ จึงชอบแล้ว ส่วนคดีโจทก์สำหรับจำเลยที่ 3 โจทก์ฎีกาข้อกฎหมายว่า แม้ข้อเท็จจริงตามทางใต้สวนมูลฟ้องแตกต่างจากฟ้องก็มีข้อแตกต่างในสาระสำคัญและจำเลยมิได้หลงต่อสู้อย่างชั้นใต้สวนมูลฟ้องศาลมีอำนาจใช้ ป.วิ.อ. 192 ได้นั้น เมื่อข้อเท็จจริงตามทางใต้สวนมูลฟ้องฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 3 กระทำความผิดฐานฉ้อโกง คดีจึงไม่มีข้อเท็จจริงที่จะนำไปสู่การวินิจฉัยข้อกฎหมายตามที่โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยให้ แม้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 170 บัญญัติว่าคำสั่งของศาลที่ให้คดีมีมูลย่อมเด็ดขาด ซึ่งหมายถึงคู่ความไม่อาจอุทธรณ์ฎีกาโต้แย้งคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้คดีมีมูลได้ แต่หากคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกา และศาลฎีกาเห็นว่าการกระทำของจำเลยที่ 3 ตามทางใต้สวนมูลฟ้องไม่เป็นความผิดฐานฉ้อโกง ศาลต้องพิพากษายกฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา 185 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งหกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352, 83 ศาลชั้นต้นใต้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่า คดีมีมูลเฉพาะจำเลยที่ 3 ให้ประทับฟ้องจำเลยที่ 3 ไว้พิจารณาในความผิดฐานฉ้อโกง ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ถึงที่ 6 โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ประทับฟ้องจำเลยที่ 3 ในความผิดฐานฉ้อโกงด้วย และให้ยกอุทธรณ์ของโจทก์ นอกจากนี้แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ถึงที่ 6 ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์ไม่อุทธรณ์ในข้อหายกยอก ความผิดฐานยักยอกจึงยุติตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น แต่โจทก์อุทธรณ์ว่าคดีมีมูลในความผิดฐานฉ้อโกง ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ไม่รับวินิจฉัยโดยให้เหตุผลว่า โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ถึงที่ 6 ในความผิดฐานยักยอก แต่โจทก์อุทธรณ์ขอให้คดี

มีมูลในความผิดฐานฉ้อโกงจึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบ โจทก์ฎีกาว่า อุทธรณ์ของโจทก์ในส่วนของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ถึงที่ 6 ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์เพราะได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วในศาลชั้นต้น ก่อนวินิจฉัยปัญหาตามที่โจทก์ฎีกา เห็นควรวินิจฉัยก่อนว่า อุทธรณ์ของโจทก์ในส่วนของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ถึงที่ 6 เป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย โจทก์อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นว่า การกระทำของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ถึงที่ 6 เป็นการกระทำโดยทุจริต หลอกลวงโจทก์ และนายอนิรุทธิ์ ซึ่งเป็นบุตรของพันเอกอรรถพงษ์ ด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงที่ควรบอกให้แจ้ง ด้วยการหลอกลวงดังกล่าวทำให้จำเลยที่ 4 ถึงที่ 6 ได้ไปซึ่งหุ้นจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นของพันเอกอรรถพงษ์ จึงเป็นความผิดฐานฉ้อโกง เห็นว่า อุทธรณ์ของโจทก์ดังกล่าวเป็นการโต้แย้งข้อเท็จจริงในทางไต่สวนมูลฟ้องเพื่อให้ฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ถึงที่ 6 หลอกลวงโจทก์ ด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงที่ควรบอกให้แจ้ง จึงเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงเพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายว่า จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ถึงที่ 6 กระทำความผิดฐานฉ้อโกง เมื่อข้อหายกยกตามฟ้องและข้อหาฉ้อโกงที่โจทก์อุทธรณ์ทั้งสองข้อหา มีอัตราโทษอย่างสูงจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้ววินิจฉัยว่าคดีโจทก์ไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง จึงต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 170 วรรคหนึ่ง, 193 วรรคหนึ่งและมาตรา 193 ทวิ ซึ่งนำมาปรับใช้กับคดีในชั้นไต่สวนมูลฟ้องได้เช่นเดียวกับในชั้นพิจารณา คดีโจทก์ในส่วนของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ถึงที่ 6 จึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 193 ทวิ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์ในส่วนของจำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 4 ถึงที่ 6 จึงชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล และคดีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่าอุทธรณ์ของโจทก์เป็นข้อที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วในศาลชั้นต้นหรือไม่ เพราะไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป ส่วนคดีโจทก์สำหรับจำเลยที่ 3 โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยที่ 3 ในความผิดฐานยักยอก ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ประทับฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 3 ในความผิดฐานฉ้อโกงและวินิจฉัยว่าไม่เป็นความผิดฐานยักยอก โจทก์ไม่อุทธรณ์ในข้อหายกยก ความผิดฐานยักยอกจึงยุติตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น แต่ในชั้นอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ยกข้อกฎหมายขึ้นวินิจฉัยว่า โจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษในความผิดฐานฉ้อโกงจึงไม่อาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 มาใช้บังคับในชั้นไต่สวนมูลฟ้องได้ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าคดีโจทก์สำหรับจำเลยที่ 3 มีมูลในความผิดฐานฉ้อโกงจึงไม่ชอบ โจทก์ฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายว่าข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนมูลฟ้องที่แตกต่างจากฟ้อง มีข้อแตกต่างในสาระสำคัญและจำเลยมิได้หลงต่อสู้ ชั้นไต่สวนมูลฟ้องศาลมีอำนาจใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 ได้ เห็นว่า ในการวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าว พยานหลักฐานในสำนวนต้องฟังให้ได้ความก่อนว่า การกระทำของจำเลยที่ 3 ตามทางไต่สวนมูลฟ้องมีมูลในความผิดฐานฉ้อโกงเพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายตามที่โจทก์ฎีกา แต่ในชั้นไต่สวนมูลฟ้องโจทก์อ้างตนเองเป็นพยานเพียงปากเดียวเบิกความว่า โจทก์และนายอนิรุทธิ์ เป็นบุตรของพันเอกอรรถพงษ์ กับนางนวลสวาท บิดามารดาโจทก์ หย่าขาดกันจำเลยที่ 3 เป็นภริยาของพันเอกอรรถพงษ์ เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2556 พันเอกอรรถพงษ์ถึงแก่ความตาย ก่อนตายพันเอกอรรถพงษ์ มีหุ้นของจำเลยที่ 1 จำนวน 10,000 หุ้น และโจทก์เบิกความตอบทนายจำเลยถามค้านรับว่ามีการประชุมผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ 1 ตามรายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ซึ่งมีรายละเอียดการประชุมว่า เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2556 มีผู้เข้าร่วมประชุม 5 คน ประกอบด้วย

ประธานกรรมการคือ จำเลยที่ 2 กรรมการ คือ จำเลยที่ 3 และนางกอบกุล และผู้ถือหุ้นคือ จำเลยที่ 4 และนายปรณ มีวาระพิจารณาเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้น จำเลยที่ 2 เสนอที่ประชุมว่าเห็นควรพิจารณาจำหน่ายจ่ายโอนหุ้นของพันเอกอรรถพงศ์ 10,000 หุ้น ให้แก่จำเลยที่ 3 ส่วนบุตรซึ่งเป็นทายาทที่มีสิทธิในหุ้น จำเลยที่ 3 แจ้งว่าจะไปตกลงกันเอง และที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของจำเลยที่ 2 และได้มีการจำหน่ายจ่ายโอนหุ้นตามอัตราส่วนเงินลงทุนใหม่ จำเลยที่ 4 ได้หุ้นเพิ่มจากเดิม 2,500 หุ้น จำเลยที่ 5 และที่ 6 ได้หุ้นคนละ 2,500 หุ้น หลังจากนั้นจำเลยที่ 3 คิดว่าหุ้นของพันเอกอรรถพงศ์ มีมูลค่า 1,200,000 บาท เมื่อแบ่งเป็นสามส่วน จำเลยที่ 3 โจทก์และนายอนิรุทธิ์ จะได้คนละ 400,000 บาท จำเลยที่ 3 ส่งเช็คเชียร์เช็คเป็นเงิน 400,000 บาท ให้แก่นายอนิรุทธิ์แต่นายอนิรุทธิ์ ส่งเช็คเชียร์เช็คคืน สำหรับส่วนแบ่งของโจทก์ จำเลยที่ 3 บอกว่าโจทก์ยกยอกเงินของจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 500,000 บาทเศษ จำเลยที่ 3 จึงยึดเงินส่วนแบ่งของโจทก์ไว้ หลังจากนั้นจำเลยที่ 3 แจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีกับโจทก์ในข้อหาขโมยเงินที่ได้จากการขายแก๊สแอลพีจีของจำเลยที่ 1 จากพยานหลักฐานในชั้นไต่สวนมูลฟ้องดังกล่าวไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ 3 ได้กระทำการใดที่เป็นการหลอกลวงโจทก์ หรือผู้อื่นใดด้วยการแสดงข้อความใดอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงใดซึ่งควรบอกให้แจ้ง คงได้ความว่าเมื่อพันเอกอรรถพงศ์ ผู้ถือหุ้นตาย จำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นภริยาของพันเอกอรรถพงศ์ ได้ใช้อำนาจจัดการทรัพย์สินมรดกซึ่งเป็นหุ้นของพันเอกอรรถพงศ์โดยลำพังและดำเนินการให้จำเลยที่ 1 รับบุคคลลงทะเบียนเป็นผู้ถือหุ้นสืบแทนพันเอกอรรถพงศ์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1132 ข้อโต้แย้งระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 3 จึงเป็นข้อพิพาททางแพ่ง การกระทำของจำเลยที่ 3 ตามทางไต่สวนมูลฟ้องฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 3 กระทำความผิดฐานฉ้อโกง เมื่อพยานหลักฐานในสำนวนตามทางไต่สวนมูลฟ้องไม่ได้ความว่าจำเลยที่ 3 กระทำความผิดฐานฉ้อโกง คดีจึงไม่มีข้อเท็จจริงที่จะนำไปสู่การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายตามที่โจทก์ฎีกา ฎีกาของโจทก์ในข้อนี้จึงไม่เป็นสาระแก่คดี ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยให้อนึ่ง แม้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 170 บัญญัติว่าคำสั่งของศาลที่ให้คดีมีมูลย่อมเด็ดขาด ซึ่งหมายถึงคู่ความไม่อาจอุทธรณ์ฎีกาโต้แย้งคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้คดีมีมูลได้ แต่หากคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกา และศาลฎีกาเห็นว่าการกระทำของจำเลยที่ 3 ตามทางไต่สวนมูลฟ้องไม่มีความผิดฐานฉ้อโกง ศาลต้องพิพากษายกฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 185 วรรคหนึ่ง เมื่อการกระทำของจำเลยที่ 3 ตามทางไต่สวนมูลฟ้องไม่มีความผิดฐานฉ้อโกงดังวินิจฉัยข้างต้น ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 3 ในข้อหาฉ้อโกงได้ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยับยั้งขึ้นวินิจฉัยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาให้ยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ประทับฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 3 ในความผิดฐานฉ้อโกง จึงมีผลเท่ากับยกฟ้องโจทก์ สำหรับจำเลยที่ 3 ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล พิพากษายืน

องค์คณะ

ปรณ มหรรณพ · วิวรรต นิยมละมัย · นิติ เอื้อจรัสพันธุ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1664/2559>